

ת"פ (תל אביב) 34198-02-21 - מדינת ישראל נ' מוב טיים שיווק בע"מ

ת"פ (תל-אביב-יפו) 34198-02-21 - מדינת ישראל נ' מוב טיים שיווק בע"מ מחוזי עבודה תל-אביב-יפו
ת"פ (תל-אביב-יפו) 34198-02-21

מדינת ישראל

נגד

מוב טיים שיווק בע"מ

ע"י ב"כ - עו"ד דוד סלטון

בית דין אזורי לעבודה בתל-אביב-יפו -יפו

[03.12.2024]

לפני : כב' השופטת מירב קליימן

החלטה

בקשת הנאשמת בטענת "אין להשיב לאשמה" לפי סעיף 158 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב - 1982 (להלן: "החסד"). לחלופין בקשה לביטול כתב האישום מחמת הגנה מן הצדק.

רקע לבקשה וטענות הצדדים

1. כנגד הנאשמת הוגש ביום 16.2.2021 כתב אישום המייחס לה אישומים בגין עבירות לכאורה על חוק עובדים זרים, תשנ"א-1991. לפי הנטען, הנאשמת היא חברה בע"מ אשר הפעילה במועדים הרלוונטיים בית-קפה מרשת "לנדוור" בראשון לציון (להלן: "החברה" ו"בית הקפה" בהתאמה). בביקורת של מפקחי רשות האוכלוסין שנערכה בבית הקפה ביום 28.5.2019 נמצאו מספר עובדים זרים שביצעו עבודות מטבח, אשר אחד מהם הועסק ישירות על ידי החברה שלא על פי היתר כדין וזאת מיום 21.3.2017 ועד ליום 28.5.2019 (להלן: "העובד"). בהתאם, יוחסו לחברה עבירות של העסקה שלא כדין וללא היתר.

2. במקור, הוגש כתב האישום גם כנגד מי שנטען כי ניהלה את בית הקפה, הגב' שושי גרשון (להלן: "גב' גרשון"), אשר לה יוחסה עבירה של אחריות נושא משרה, אולם ביום 19.7.2024 הודיעה המאשימה כי היא חוזרת בה מכתב האישום כנגדה (ר' החלטה על ביטול כתב האישום מיום 21.7.2024).

3. בתיק התקיימו שני דיוני הוכחות בתאריכים 28.9.2023 ו-30.4.2024, במהלכם העידו עדי המאשימה. לאחר שב"כ המאשימה הכריז "אלו עדי", ביקש ב"כ הנאשמת להגיש בקשות בתיק.

4. ביום 13.8.2024, לאחר ביטול כתב האישום כנגד גב' גרשון, הגישה הנאשמת בקשה זו שבפני.

טענות הצדדים

5. לטענת הנאשמת, גם בתום פרשת התביעה לא הצליחה המאשימה להוכיח את הקשר בין הנאשמת לעובד הזר מושא כתב האישום. כתב האישום ייחס לנאשמת עבירה של העסקת עובד זר שלא כדין מתאריך 28.5.2019 ב"קפה לנדזור" בראשון לציון, בעוד שמהמסמכים אותם הגישה המאשימה עולה כי האירוע מושא כתב האישום התרחש יום קודם לכן. עוד עלה כי בית הקפה הופעל ע"י חברה אחרת - "ליבי ייצור ושיווק" (להלן: "חברת ליבי"). בנוסף, לא הוגש תלוש שכר של העובד לחודש מאי 2019 (החודש בו נערכה הביקורת) ודו"ח הנוכחות של העובד לחודש זה אינו נושא כל סימן מזהה של הנאשמת וממילא עולה ממנו כי בתאריכים הרלוונטיים (27-28 במאי 2019) העובד לא עבד. בנוסף, גב' גרשון נקראה לחקירה בבית הקפה של חברת ליבי ונחקרה בשמה ולא בשם הנאשמת.

6. עוד טוענת הנאשמת כי לבד מהאמור יש להורות על ביטול כתב האישום נגדה מחמת 'הגנה מן הצדק', שכן לא נחקרה ותיק שנפתח נגדה בגין העסקת אותו עובד בתאריך 29.5.19 נסגר בנימוק שלא ניתן לנקוט בהליכים בגינו כל עוד לא ניתנה החלטה לפיה עליו לעזוב את הארץ. על כן, ברי כי מה שנכון לגביו בתאריך זה היה נכון גם לתאריכים שקדמו לכך.

7. המאשימה טוענת בתגובה כי אין יסוד לטענה כי בית הקפה נוהל ע"י חברת ליבי, שכן העובד שנתפס בחצרה הועסק ע"י הנאשמת והגב' גרשון אף הכירה אותו היטב והיא שקיבלה אותו לעבודה בנאשמת. העובדה כי בדו"ח הנוכחות לא מופיע תאריך הביקורת אינו משנה, שכן העובד נתפס בביקורת במהלך עבודתו במטבח. גם אי הגשת תלוש שכר לחודש מאי 2019 אינה גורעת מעצם העסקתו לאור העובדה כי תלושי שכר שהוגשו מצביעים על כך כי הועסק ע"י הנאשמת כשנתיים לפני מועד הביקורת. עוד טוענת המאשימה כי הטענות לגבי מועד הביקורת כבר התבררו ועלה כי נפלה טעות במועד שצוין בכתב האישום, כך שתאריך הביקורת המקורי הינו 27.5.19 ולא 29.5.19. ביחס לטענות בדבר סגירת תיק אחר טוענת המאשימה כי אין לערוך היקש ממקרה אחר למקרה זה. בנוסף, אין יסוד לטענה כי מדובר במעסיקה אחרת וממילא בירור עובדתי ביחס להעסקת העובד צריך להתקיים במסגרת פרשת ההגנה. נוכח האמור, טוענת המאשימה כי עלה בידה לעמוד ברף הראייתי של "ראשית ראיה" הדרוש לשם דחיית טענה של אין להשיב לאשמה.

8. הנאשמת ביקשה וניתנה לה רשות להגיש תשובה לתגובת המאשימה. בתשובתה שבה הנאשמת על טענתה כי הראיות שהגישה המאשימה אינן מבססות את האשמה גם לכאורה. בעניין זה טוענת הנאשמת כי אין לקבל את חקירתה של המנהלת, שכן זו הוגשה כאמרת חוץ של נאשם אך בשלב זה אין היא נאשמת בתיק וממילא עיון בחקירתה מעלה כי נחקרה בשם חברת ליבי ולא בשם הנאשמת, כאשר בשום שלב לא הזכירה את שמה של הנאשמת. גם דו"ח הביקורת התייחס לליבי ויתר הראיות אף הן מתייחסות להעסקה ע"י ליבי. בשים לב לאמור, משמדובר בעובדות המצויות ב'לב ליבו' של האישום כנגד הנאשמת, אין מדובר בשאלה משנית ואין גם להקל ראש בפגמים שנפלו בכתב האישום בכל הנוגע למועד הביקורת.

דין והכרעה

9. סעיף 158 לחסד"פ שכותרתו "זיכוי בשל העדר הוכחה לכאורה" קובע:
"נסתיימה פרשת התביעה ולא הוכחה האשמה אף לכאורה, יזכה בית המשפט את הנאשם - בין על פי טענת הנאשם ובין מיזמתו - לאחר שנתן לתובע להשמיע את דברו בענין; הוראות סעיפים 182 ו-183 יחולו גם על זיכוי לפי סעיף זה."
10. על פי המלומד יעקב קדמי, "בשלב זה של הדיון, אין בית המשפט שוקל שיקולי מהימנות ואינו מעניק משקל ראייתי. הטענה ש"אין להשיב לאשמה", נבחנת בהנחה שהראיות שבאו לחובת הנאשם – ואפילו המדובר אך ב"חלקים" או ב"שברים" של עדות או בראיות העומדות בסתירה לראיות אחרות – תזכנה במלוא האמון והמשקל הראייתי" (ר' י. קדמי על סדר הדין בפלילים, מהדורת 2009, חלק שני, כרך א', עמ' 1450 וכן ר' בין היתר רע"פ 6831-09 פואד טורשאן נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 18.7.11).
11. בהתאם לאמות המידה שנקבעו לעיל, סברתי בתום פרשת התביעה כי אין מקום להורות לנאשמת להשיב לאשמה לאור הצטברות הפגמים העולים מראיות המאשימה שעניינם ב'ליבת כתב האישום' ובסימני שאלה העולים בנוגע לזהות החברה שהפעילה את בית הקפה במועד הרלוונטי לכתב האישום, באופן לפיו ניתן לקבוע כעת - לאחר סיום פרשת התביעה - כי לא הוכחה אשמה לכאורה כדרישת הוראות הדין. להלן נימוקי -
12. בכתב האישום נטען כי במועד הרלוונטי, הייתה הנאשמת "הבעלים ו/או המחזיקה בקפה לנדוור בראשון לציון, רח' ילדי טהרן 3" (ר' סעיף 1 לכתב האישום). במענה לכתב האישום מיום 24.11.2021 כופרת הנאשמת בטענה זו. כך שאין בפני הודאה מטעם הנאשמת הקושרת עצמה לניהול בית הקפה.
13. לכן, יש להוסיף כי מהמסמכים שהגישה המאשימה עולות תהיות ביחס לזהות החברה שהפעילה את בית הקפה ומשכך לזהות הנאשמת בהליך. להלן פירוט המסמכים שהוגשו:
- א. חשבונית של בית העסק (מ/1). החשבונית נושאת את לוגו קפה "לנדוור" וניתן לראות כי העסק ממוקם בסינמה-סיטי ראשון לציון כאשר החברה הרשומה כבעלים על גבי החשבונית היא חברת ליבי, לצד מספר הח.פ שלה;
- ב. "דו"ח פעולה והילוות" המתעד את הביקורת שנערכה בבית הקפה (נ/4). הדו"ח נערך ע"י הפקח דולב הרשקוביץ ובפרטי העסק נכתב בשם העסק "קפה לנדוור" עם מספר הח.פ של חברת ליבי. גם בתיבה "תיאור המקרה" נכתב "נכנסנו לעסק "קפה לנדוור" ח"פ 515445948 (מספר הח.פ של חברת ליבי, מ.ק)".

ג. פרוטוקול חקירתה של הגב' גרשון מתאריך 27.5.2019 (יום לפני מועד הביקורת המתואר בכתב האישום). בתיבה "שם העסק" בכותרת הפרוטוקול נכתב "קפה לנדוור" ומספר הח.פ. המופיע הוא של חברת ליבי.

ד. רשימת העובדים שנתפסו בעסק (נ/3) - הרשימה נושאת תאריך 27.5.2019, (יום לפני מועד הביקורת המתואר בכתב האישום) וגם הח.פ. של העסק שנכתב בכותרת של רשימה זו הוא של חברת ליבי.

ה. מזכר החתום ע"י הפקח הרשקוביץ מתאריך לא ידוע (נ/5) בזה הלשון:

"בתאריך 27.05.19 נערכה ביקורת בעסק "קפה לנדוור" ח.פ. 515445948 (הח.פ. של ליבי, מ.ק) ברח' ילדי טהרן 3.

התמונות של העובדים צולמו במהלך הביקורת בתאריך 27.05.19 אך הודפסו ונחתמו ביום למחרת בתאריך 28/05/2019

ו. שתי דרישות להמצאת מסמכים מיום 27.5.2019 (יום לפני מועד הביקורת המתואר בכתב האישום). הדרישות ממוענות ל"לנדוור סינמה סיטי, ליבי ייצור ושיווק בע"מ, מס' ח.פ. 515445948" (נ/7+נ/9).

14. ערה אני לכך כי החומר שהגישה המאשימה כולל גם תלושי שכר של העובד הנושאים את שם הנאשמת (נ/8) וכן רשימת עובדים עם מספר הח.פ. של הנאשמת (נ/10). בנוסף, הוגשה בקשה ל"יפוי כוח" (נ/11) החתומה ע"י הגב' אורית לדאני, חוקרת מעסיקים וממוענת למר שלמה סלם, הבעלים של הנאשמת, על פי פלט רשם החברות שהוצג (נ/2). בבקשה ל"יפוי כוח נכתב כדלקמן:

"בהמשך לשיחתנו אני שולחת לך בקשה ל"יפוי כוח, ביום 28/05/2019 נערכה ביקורת בקפה לנדוור ראשל"צ בכתובת ילדי טהרן 3 בשעה 10:30, במקום נצפו 3 עובדים זרים.

הוסבר לך כי מנכ"לית החברה הגב' שושי גרשון ת.ז. (הטעות במקור, מ.ק) ***** נחקרה באזהרה ביום הביקורת בתאריך 28/05/2019 ולכן באם אינך יכול להגיע לחקירה אנא שלח יפוי כוח כי אתה מאשר ועומד מאחורי כל הפרטים שנמסרו על ידי הגב' שושי גרשון.

בנוסף לזאת ביקשת את תלוש שכר שנמצא ברשותנו, נשלח תלוש שכר של עובד מס' 1 עפ"י רשימת עובדים, אנא אשר את תלוש השכר, והעובד".

בהמשך לכך נכתב בכתב יד - "אני סלם שלמה ת.ז. ***** מאשר את חקירתה של גרשון שושי ת.ז. ***** ולכן אין מגיע לחקירה נוספת. מצורף תלוש מתוקן של העובד וצילום ויזה שלו".

15. לצד האמור, לא סברתי כי יש בכך כדי להטות את הכף לטובת דחיית הבקשה. כאמור, דו"ח הפעולה כולל הן תאריך ביקורת שגוי שאינו תואם את התאריך שעל כתב האישום והן מספר ח.פ. שגוי שאינו מספר הח.פ. של הנאשמת, וכך גם שורה ארוכה של מסמכים נוספים שהוגשו במסגרת פרשת התביעה ובכלל זאת פרוטוקול חקירתה של הגב' גרשון, רשימת העובדים, המזכר שכתב מר הרשקוביץ והדרישות להמצאת מסמכים. בעניין זה, חשוב לציין כי המאשימה לא ביקשה בשום שלב לתקן את כתב האישום ולשנות את תאריך הביקורת או את זהות הנאשמת בהליך. 16. עוד יש להוסיף כי חקירתם של הפקחים דולב הרשקוביץ ורוני טדלה לא סייעה לשפוך אור על אי הבהירויות שנפלו. כך, מר הרשקוביץ העיד כי אינו זוכר את פרטי האירוע ולא ידע להסביר מדוע מספר החברה המופיע על הדו"ח הוא שונה מזה של הנאשמת (ר' עמ' 3 לפרוטוקול הדיון מיום 28.9.2023, שורות 8-10 ו-31-35). בנוסף, לא ידע להסביר מדוע המסמכים מדברים על אירוע מיום 27.5.2019 בעוד שכתב האישום הוגש בגין אירוע מיום 28.5.2019 (שם, עמ' 4 שורות 34-39; עמ' 5 שורה 1). מר טדלה אישר בחקירתו כי מספר הח.פ. המופיע בדו"ח הפעולה (נ/6) הוא המספר של החברה שנחקרה וכי רשם בכתב יד את שמה ומספר הח.פ. של ליבי גם על הדרישה להמצאת מסמכים עליה הוא חתום (נ/9) (ר' עמ' 6-7 לפרוטוקול הדיון מיום 30.4.2024, שורות 30-37, 1-4). אלא שגם מר טדלה לא ידע להסביר מדוע כתב האישום הוגש נגד הנאשמת וכי החברה שאצלה נמצא העובד היא החברה ששמה מופיע על המסמכים. בשל חשיבותם נביא את דבריו במלואם:

"עו"ד סלטון: או-קיי, יופי. עכשיו תסביר לי אתם למעשה חקרתם העסקה לגבי אותה חברה, לנדוור סינמה סיטי חברה, לבי ייצור ושיווק בע"מ, למה כתב האישום הוגש על לגבי חברה אחרת למעשה? העד, מר טדלה: למה חברה אחרת? לא הבנתי את השאלה. עו"ד סלטון: אני אומר לך שכתב האישום הוגש כנגד חברת, העד, מר טדלה: אני לא יודע מה הכתב אישום, על מי הוגש כתב אישום אני לא מנהל את הכתב אישום, עו"ד סלטון: אין בעיה, העד, מר טדלה: אני ערכתי את הדו"ח פעולה עם הצוות שלי וערכתי את הדו"ח חקירה. עו"ד סלטון: בסדר גמור אז, העד, מר טדלה: אין לי, אני לא מעורה בדוח, בכתב אישום. עו"ד סלטון: אין בעיה בסדר גמור. אז אתה אבל מאשר לי ש, נכון שמה שכתוב פה מבחינת גם ב-6 וגם נ 7 זו החברה שנחקרה. העד, מר טדלה: זו החברה שאצלה נמצא העובד." (עמ' 7 לפרוטוקול הדיון מיום 30.4.2024, שורות 5-18, הדגשות נוספו, מ.ק.).

17. מכלל האמור לעיל התרשמתי כי קיימת הצטברות חריגה של כשלים בהגשת כתב האישום ובראיות שהציגה המאשימה, הנוגעים הן למועד הביקורת והן לזהות החברה כנגדה הוגש כתב האישום. אין מקום להקל ראש בהתנהלות זו, שכן מדובר בהליך פלילי ולאור חשיבותו וחומרתו של כתב אישום, חובה על המאשימה לברר כדבעי את כל הפרטים ולהקפיד 'על קוצו של יוד'.
18. בשם לב לאמור, סברתי כי יש לקבל את הבקשה בעילה של "אין להשיב לאשמה" וכפועל יוצא לזכות את הנאשמת מהעבירות המיוחסות לה.
19. משזאת תוצאת הדברים אציין כי לטעמי יש לקבל את הבקשה גם מטעמי 'הגנה מן הצדק'. בעניין בורוביץ (ע"פ 4855/02 מדינת ישראל נ' ד"ר בורוביץ, ניתן ביום 31.3.2005; להלן: "עניין בורוביץ") קבע בית המשפט העליון מבחן תלת שלבי לבחינת טענה של הגנה מן הצדק:
- "בשלב הראשון על בית-המשפט לזהות את הפגמים שנפלו בהליכים שננקטו בעניינו של הנאשם ולעמוד על עוצמתם במנותק משאלת אשמתו או חפותו. בשלב השני על בית-המשפט לבחון אם בקיומו של ההליך הפלילי חרף הפגמים יש משום פגיעה חריפה בתחושת הצדק וההגנות...
- ... בשלב השלישי, מששוכנע בית-המשפט כי קיומו של ההליך אכן כרוך בפגיעה חריפה בתחושת הצדק וההגנות, עליו לבחון אם לא ניתן לרפא את הפגמים שנתגלו באמצעים מתונים ומידתיים יותר מאשר ביטולו של כתב-האישום..."
- (ר' בנוסף ע"פ (ארצי) 14/07 מדינת ישראל משרד התעשייה המסחר והתעסוקה נ' הום סנטרס (עשה זאת בעצמך) בע"מ, ניתן ביום 22.11.07).
20. אף שביטולו של כתב אישום מטעמי הגנה מן הצדק הינו מהלך קיצוני שיש לעשות בו שימוש במשורה, בענייננו עוצמת הפגמים שנפלו בהליך, המעלים תהיה אמיתית שמא כתב האישום הוגש כנגד נאשמת שגויה וחשש לפגיעה בהגנות משפטיות, מצדיקה לטעמי את ביטול כתב האישום גם מטעם זה וכפועל יוצא זיכוי הנאשמת.
21. ערעור כדין לבית הדין הארצי לעבודה.
- ניתן היום, ב' כסלו תשפ"ה, (03 דצמבר 2024), בהעדר הצדדים ויישלח אליהם.